

„Whistleblowing“ na VŠTE

Obsah prezentace

- Co je „**whistleblowing**“?
- K čemu je nový zákon o ochraně oznamovatelů?
- Různé typy whistleblowingu
- Jaký je rozdíl mezi stížností a whistleblowingem?
- Legislativní rámec
- Kdo je chráněný oznamovatel?
- Co bude možné oznamovat?

Co je „whistleblowing“?

- Lze definovat jako **upozorňování na podezřelé nebo trestné jednání na pracovišti**, které se děje se souhlasem nadřízených a může ohrozit veřejný zájem nebo veřejnost.
- Což však může představovat pro oznamovatele obavu, že bude vystaven negativním důsledkům tohoto oznámení ze strany zaměstnavatele.
- Proto přichází právě **zákon o ochraně oznamovatelů**.

K čemu je nový zákon o ochraně oznamovatelů?

- Hlavní myšlenkou zákona je zavést **system ochrany oznamovatelů**, kteří upozorní na nekalé, neetické nebo nezákonné jednání v rámci organizace, pro níž pracují či vykonávají jinou obdobnou činnost.
- Zákon tak upravuje postup při podávání a posuzování oznámení o možném protiprávním jednání a následný postup a podmínky poskytování ochrany oznamovatele.
- Díky novému zákonu budou mít také oznamovatelé větší jistotu, že se oznámením skutečně bude někdo zabývat.

Různé typy whistleblowingu

Interní whistleblowing

- K internímu whistleblowingu dochází, když někdo podává zprávu uvnitř organizace.
- Zaměstnavatelé často zavádějí vnitřní oznamovací systémy, aby umožnili zaměstnancům a dalším zainteresovaným osobám ozvat se, pokud se setkají s neetickým jednáním.

Různé typy whistleblowingu

Externí whistleblowing

- K externímu whistleblowingu dojde tehdy, když osoba oznamuje protiprávní jednání veřejně, tedy přímo policii, médiím nebo například na sociálních sítích.
- Oznamovatelé se obvykle uchylují k této možnosti, pokud:
 - nemají důvěru ve vyšetřovací nebo oznamovací systém zaměstnavatele
 - již se pokusili interně upozornit na problém, ale bez výsledku
 - neexistuje v organizaci žádný interní oznamovací systém

Jaký je rozdíl mezi stížností a whistleblowingem?

- **Stížnost** se týká osobních zájmů a nemá žádný vliv na širší veřejnost. Na druhé straně, whistleblowing se týká oznámení neetických nebo protiprávních praktik firmy, které poškozují veřejný zájem.
- **Whistleblower** – neboli oznamovatel, je člověk, který nekalé jednání oznamuje. Informuje o vážnějších a širších nekalých praktikách, o kterých se dozvěděl v zaměstnání nebo v souvislosti s ním.

Legislativní rámec

- Zákon o ochraně oznamovatelů – Zákon č. 171/2023 Sb.
- Zákon transponuje směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie.

- Interní směrnice VŠTE - SMĚRNICE č. 3/2022 OCHRANA OZNAMOVATELE

https://is.vstecb.cz/auth/do/vste/uredni_deska/1905433/smernice_c_3_2022/ochrana_oznamovatele/

Chráněný oznamovatel

- Osoba upozorňující na nekalé, neetické či protiprávní jednání. Nečiní tak pro osobní prospěch, ale má zájem o nápravu závadného stavu.
- Nemusí být pouze současný zaměstnanec.
Chráněny jsou i další osoby, které vykonávají či vykonávali pro zaměstnavatele nějakou činnost.
- Zákon nemůže chránit oznamovatele, u kterých není známá jejich totožnost.

Nebude tedy dopadat na případy anonymních oznámení.

Chráněn je např. také:

bývalý zaměstnanec
uchazeč o zaměstnání
spolupracující OSVČ
dobrovolník a stážista
člen statutárního orgánu
dodavatel

Co bude možné oznamovat?

- trestný čin či přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty s horní hranicí alespoň 100.000 Kč
- porušení povinností vyplývajících ze zákona o dani z příjmu právnických osob
- porušení ochrany osobních údajů či soukromí
- porušení ochrany spotřebitele
- porušení pravidel ochrany životního prostředí
- korupce
- ohrožení zdraví či života, vnitřního pořádku a bezpečnosti
- ohrožení ochrany životního prostředí
- porušení finančních zájmů EU nebo fungování vnitřního trhu
- jakékoli další závažné porušení pravidel u zaměstnavatele
- nesplnění zákonných povinností

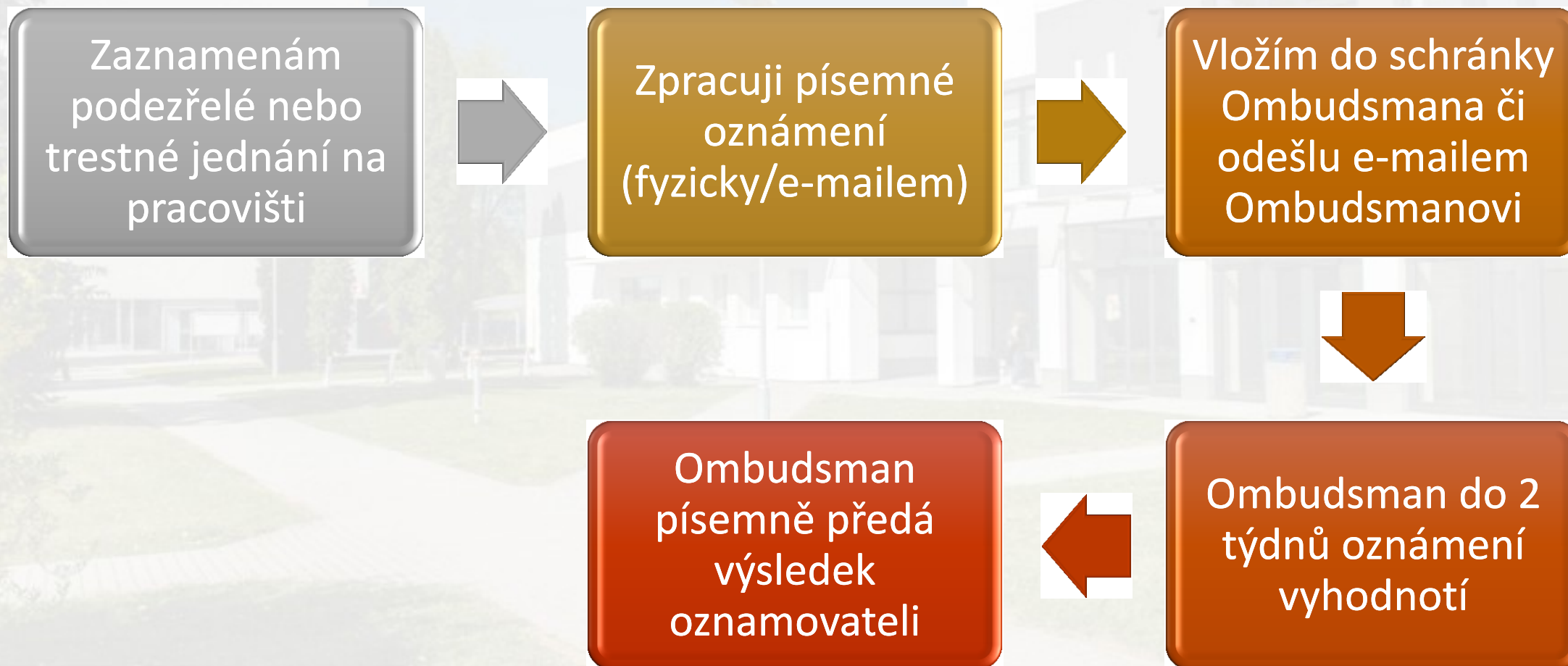
Kam vkládat oznámení?

- Oznámení lze vkládat do schránky Ombudsmana VŠTE, která je umístěná v přízemí budovy C vedle vstupních dveří do Studentského klubu.
- Kontakt na Ombudsmana VŠTE:

Mgr. Veronika Mayerová

E-mail: mayerova@mail.vstecb.cz

Postup řešení oznámení

**Děkujeme, že dané
berete na vědomí!**